

1910

189

TUNTEMATTOMALLE OSOITTEENOMISTAJALLE

22/I 1910.

Kunnioitettu herra!

Tiedän oikein hyvin sanakirjan olevan luonteeltaan tieteellinen ja antaisin varsin mielelläni Teille tietoja kaikesta, mikä koskee Venäjän sosialidemokratian historiaa. Mutta tällä haavaa en valitettavasti kykene mitenkään kirjoittamaan Venäjän sosialidemokratian historiaa valaisevaa lyhyttä katsausta.¹⁶⁷

Hyvää tietoaaineistoa vuoteen 1904 saakka on Amsterdamin kansainväliselle kongressille 1904 esitetyssä selostuksessa. — *Lidin*, [M.] »Venäjän sosialidemokratian kriisiä selvittävää aineistoa» (Genève) [1904] ja muutamat eri kirjoittajien artikkelit »*Neue Zeitissa*».

Elokuussa 1910 pidetään Kööpenhaminassa kansainvälinen kongressi. Puolueemme (Venäjän Sosdem. Työväenpuolueen) virallinen selostus ilmestyy toivottavasti muutaman kuukauden kuluttua.

Sosdem. liikkeessä on ollut 1903—1909 kaksi suurta suuntausta: »menshevikit» ja »bolshevikit». »*Neue Zeitista*» löydätte kummankin suuntauksen edustajien kirjoituksia.

Kirjoja: *Tsherevanin* (menshevikki), arvosteluja »*Vorwärtsissa*» ja »*Leipziger Volkszeitungissa*»¹⁶⁸. Ryhmien ulkopuolella (Vermittlerstellung*) Trotski (»*Russland in Revolution*»**, 1910).

Minä olen »bolshevikkien» suuntauksen edustajia.

Trotskin kirjoituksia saksan kielellä [on] myös »*Kampfiissa*» (Itävalt. sosdem. katsaus).¹⁶⁹

* — keskustalainen asenne. *Toim.*

** — »Venäjä vallankumouksessa». *Toim.*

Pyydän anteeksi, etten voi antaa johdonmukaista yleisku-
vausta.

Syvästi kunnioittaen *VI. Uljanov*
*Lenin**

4. Rue Marie Rose. 4. Paris. XIV.

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

190

TERVEHDYS A. BEBELILLE

Toveri August Bebelille

Lähetämme Teille, kansainvälisen sosialidemokratian esi-
taistelijalle ja Saksan sosialidemokratian johtajalle, 70-vuo-
tispäivänänne lämpimän tervehdyksen Venäjän Sosialidemo-
kraattiselta Työväenpuolueelta ja Venäjän kaikilta työläisiltä,
jotka käyvät raskasta taistelua vastavallankumouksen yhteen-
liittämien tsaarivallan ja porvariston harjoittamaa sortoa
vastaan.

Te aloitte toimintanne työväenliikkeessä melkein tasan
puoli vuosisataa sitten nuorena sorvaajana, ensin isänmaansys-
tävänä ja sitten työväen valistusseuroissa uutterasti toimi-
vana demokraattina, ja Teidän kehityksenne on kuvastanut
sitä edistysaskelta, jonka koko kansainvälinen proletariaatti
on ottanut tänä kautena. Suurin osa valveutuneista työläisistä
joko kulki tämän kauden alussa porvarillisten puolueiden
mukana tahi parhaassa tapauksessa etsi omaa, luokalleen
sopivaa tietä sosialismiin kuuluen milloin yhteen, milloin
toiseen sosialistiseen tai anarkistiseen lahkoon. Nyt si-
vistysmaailman valveutuneiden työläisten valtaenemmistö on
socialidemokraatteja, ja nimenomaan Saksassa ovat marxi-
laisuuden teoreettiset perusteet syöpyneet syvimmälle ja laa-
jimmalle proletaarijoukkojen keskuuteen valaisten kirkkaasti
taistelua, jota proletariaatti käy kukistaakseen täydellisesti
kapitalismin.

Teidän persoonassanne me juhlimme työväenjohtajaa, joka
on esimerkillään osoittanut, että työläisten vapautuksen
täytyy olla työläisten oma asia. Marxilaisuuden teoriaan

* »Lenin» on kirjoitettu myöhemmin tyilykynällä. *Toim.*

tukeutuen Saksan valveutuneet työläiset ovat kyenneet paremmin kuin muissa maissa varjelemaan liikettään opportunistisilta ja anarkistisilta virheiltä, kyenneet perustamaan voimakkaita joukkojärjestöjä, ammatillisia ja poliittisia, kyenneet tiivistymään yhdeksi yhtenäiseksi luokkavoimaksi. Ja kaikissa historian käännteissä, kansallisen shovinismin aaltojen vyöryessä korkeina tai sosialistisille järjestöille hävityssodan julistaneen feodaalis-monarkistisen ja klerikaalisen taantumuksen käydessä entistä mustemmaksi, tämä luokkavoima on osannut määritellä oikein tiensä, osannut puolustaa ja juurruttaa yhä laajemmin ja syvällisemmin joukkoihin vallankumouksellista maailmankatsomustaan, tietoisuutta tulevan suuren sosialistisen vallankumouksen väistämättömyydestä.

Venäjän työläiset näkevät Teidän puolivuosisataisessa toiminnassanne erään takeen siitä, että tuossa tulevassa ratkaisevassa taistelussa, jonka kajo näkyy selvästi Saksassa ja muissa kehittyneissä maissa, sosialidemokraattinen proletariaatti kykenee taistelemaan osoittaen samaa ehtymätöntä tarmoa ja uskoa voimiinsa kuin porvarillisten vallankumousten kaudella, jolloin se saavutti monia voittoja, ja kykenee myös voittamaan ja murskaamaan ainiaaksi koko kapitalistisen riistojärjestelmän.

Venäjän sosdem. työväen-
puolueen pää-äänenkannatta-
jan toimituksen jäsenet

L. Martov

N. Lenin

*J. Kamenev**

*Kirjoitettu helmikuun 22 pnä 1910
Läheletty Pariisista Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan tuntemattoman henkilön
kirjoittaman ja V. I. Leninin
allekirjoittaman tekstin mukaan*

23/II 10.

Arvoisa toveri! Olen lukenut kirjeenne. Muistan meidän tehneen yhdessä työtä Lontoossa. Muistan kuulleeni silloin

* Tervehdyksen ovat allekirjoittaneet myös VSDTP:n KK:n jäsenet. *Toim.*

(tai hiukan myöhemmin) puolella korvalla juttuane tutki-
neesta komissiosta.¹⁷⁰

Tuollaisen asian pitkittäminen miltei kolmella vuodella on mielestäni suorastaan hirveää, ja ymmärrän varsin hyvin suuttumuksenne. Mitä olisi tehtävä? Sikäli kuin käsitän, on käännyttävä virallisesti VSDTP:n KK:n ja nimenomaan sen ulkomaisen elimen, KK:n Ulkomaisen Toimikunnan puoleen (osoite sama; sisäkuoreen: VSDTP:n KK:n *Ulkomaiselle Toimikunnalle*). Minulle lähettämänne kirje olisikin mielestäni parasta toimittaa sinne. Ellette ole vastaan, teen sen.

Mikäli haluaisitte aluksi yrittää järjestää asiaa päähallituksen jäsenten välityksellä, Teidän olisi parasta kääntyä Jozefin puoleen (koska *häntä* ette epäile mistään puolueellisuudesta). Ja se Teidän pitäisi tehdä *viipymättä* lähettämällä hänelle kirje (kirjattuna) **sekä** päähallituksen että puolalaisen sos.-demin, pää-äänenkannattajan toimituksen jäsenen osoitteella (myös Kotljarenkon osoitteella; sisäkuoreen: *PSD:tä* edustavalle pää-äänenkannattajan toimituksen jäsenelle). Jos teette sen *nopeasti*, Jozef luullakseni vastaa ja neuvoo Teitä.

Jutusta pystyy (ja on velvollinen) tekemään lopun KK:n vakinainen ulkomainen elin, t.s. KKUT. Venäjän KK ei nähdäkseni fyysillisesti pysty tekemään sitä. En käsitä, kuinka puolalainen päähallitus on saattanut pitkittää asiaa näin kauan eikä ole totellut edustajakokoustaan!

Sos.-dem. tervehdyksin *N. Lenin*

Lähetetty Pariisista Lontooseen

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

L. B. KAMENEVILLE

21. III 10.

Hyvä L. B.! Sain Koltsovia käsittelevän artikkelin, luin sen ja annoin...*; se miellytti kovin, mielestäni se on onnistunut¹⁷¹..., järjestävät sen vuoksi varmaankin suuren ret-

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussällön ja erillisten säilyneiden kirjainten perusteella. *Toim.*

telön? mutta siellähän rettelöidään ilmankin jo *yhtenään!!* Pää-äänenkannattajan jäsenkunta on pilalla¹⁷² — vuoteen ennen plenum'ia *ei ollut ainoatakaan* rettelöä. Nykyään *ei ole ainoatakaan numeroa* [ilman], ettei Martov protestoi kirjeellisesti, uhkaile ja käyttäydy hysteerisesti

[Kuinka on] selostuksen laita?

Älkää herran tähden antako ilmi!

Kansainvälinen toimisto »riepottaa» minua taas, t.s. muisuttavat minulle. Kirjoittakaa, kirjoittakaa [selostus] pikemmin kaiken pyhän [nimessä]... Heti kun saatte selostuksen valmiiksi, [käymme käsiksi] bolshevikkien legaaliseen [aikakausjulkaisuun].¹⁷³

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

P. S. Trotski taas menettelee »Pravdan»¹⁷⁴ 10. n:ossa melko halpamaisesti, toden totta!

Lähetetty Pariisista Wieniin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

193

VSDTP:n KESKUSKOMITEAN ULKOMAISALLE TOIMIKUNNALLE

Arvoisat toverit!

Emme ole tähän mennessä saaneet Teiltä vastausta kyselyymme, *kuinka* Te itse käsitätte toimivaltuutenne pää-äänenkannattajan selkkauksia koskevassa kysymyksessä. Siitä huolimatta katsomme välttämättömäksi antaa Teille joitakin selityksiä pää-äänenkannattajan uudessa toimituksessa KK:n kokouksen jälkeen sattuneiden useiden selkkausten johdosta, esitämme ne lähiaikoina myös *koko* puolueen ja *kaikkien* sosialidemokraattien tiedoksi.

Aloittakaamme tovereiden Danin ja Martovin viimeisimmästä, maaliskuun 29 päivän ilmoituksesta.

1. Ei ole totta, että me päätimme julkaista Tiflisistä saadun artikkelin, »jossa hyökkäiltiin perin törkeästi Kaukasian aluekomiteaa vastaan», sillä tämä osa artikkelista päätettiin poistaa ja jättää vain gruusialaista lehteä vastaan

suunnattu periaatteellinen polemiikki, jossa artikkelin kirjoittaja, paikallinen työntekijä, paljastaa lehden likvidaattoruuden. Ilmoituksen tekijät salaavat samalla Teiltä, että tuo polemiikki lähetettiin käsikirjoituksena gruusialaisen artikkelin kirjoittajalle, jotta hän olisi voinut vastata pää-äänenkannattajan samassa numerossa. (Myöhemmin, toimituksen viimeisessä istunnossa päätimme luovuttaa koko polemiikin vastauksineen »Diskussionnyi Listokille».*)

2. Ilmoituksen tekijät salaavat Teiltä, miksi hylkäsimme tov. Danin artikkelin puolueen tehtävistä ammattiliittojen vainoamisen suhteen. Hylkäsimme sen siksi, että »puolueen tehtävät kuitataan tuossa artikkelissa sillä, että itsevaltiusden kukistamiseen tähtäävä taistelu vaihdetaan kadettilaisen 'legaalisuustaistelun' pikkurahaan».

3. Toverit Dan ja Martov pitävät »luonnottomana» sitä, että me neuvottelimme erikseen, kuinka on torjuttava katala hyökkäys pää-äänenkannattajaa ja puolueen yhtenäisyyttä vastaan, mutta itse pitävät »täysin luonnollisena» sitä, että he, kaksi pää-äänenkannattajan toimittajaa, kokoontuivat yhteen »Golos Sotsial-Demokratian» muiden toimittajien kanssa *tehdäkseen* katalan hyökkäyksen pää-äänenkannattajaa vastaan.¹⁷⁵ He pitävät lain loukkauksena sitä, että samoin ajattelevat henkilöt neuvottelevat toimituskunnassa ja käsittelevät artikkelin yhdessä ennen kuin se pannaan toimituksen pöydälle punnittavaksi (ja vielä sellaisessa tapauksessa kuin tämä kyseinen). Mutta he *eivät* näe ristiriitaa poliittisen rehellisyyden kanssa siinä, että henkilö kuuluu samanaikaisesti pää-äänenkannattajan toimitukseen, lehden, jonka tehtäväksi KK on antanut m.m. »selittää» *likvidaattoruuden* ja otzovismin suuntaan »kallistumisen vaaraa», ja »Golos Sotsial-Demokratian» toimitukseen, lehden, joka suojelee, edistää ja puolustaa likvidaattoruutta ja jolle KK on esittänyt toivomuksen, että sen pitäisi lopettaa toimintansa. Jätämme ilmoituksen tekijäin kontolle tuon maanalaiselle asianajajakunnalle ominaisen tavan hyökätä takaapäin pää-äänenkannattajaa ja puolueen yhtenäisyyttä vastaan sekä samalla vaatia »kollegiaalisuutta» laadittaessa vastausta heidän omiin takaapäin tehtyihin hyökkäilyihinsä. Meidän kohdaltamme olisi ollut sopimatonta ilveilyä, jos olisimme ryhtyneet yhdessä heidän kanssaan käsittelemään heidän hyök-

* Tarkoitetaan J. V. Stalinin artikkelia »Kirje Kaukasiasta». *Tolm.*

käilyjään pää-äänenkannattajaa vastaan. Ainoa mitä saatoimme tehdä, oli panna artikkeli toimituksen pöydälle antaksemme heille mahdollisuuden tutustua sen sisältöön ja kuullaksemme heidän vastaväitteensä. Sen me teimmekin.

4. Ilmoituksen tekijät kirjoittavat meidän »suorastaan pettaneen» heitä, koska »emme maininneet sanallakaan aikomuksestamme julkaista — ja lisäksi vääristelimme kuohuttavasti totuutta — osan KK:n ja KKUT:n jäsenten välisestä kirjeenvaihdosta». Emme maininneet heille siitä emmekä yleensä maininneet heille mitään artikkelin sisällöstä, *sillä luovutimme artikkelin heidän käsiinsä*. Tov. Dan jopa selaili tämän artikkelin käsikirjoitusta. Dan ja Martov harjoittavat todella petosta toivossa, ettette huomaa kirjoittajien itsensä kirjoittavan Teille muutamaa riviä ylempänä, *että annoimme artikkelin heidän luettavakseen käsikirjoituksena*, emme siis aikoneet salata heiltä mitään. Näyttääksemme, kuinka »vääristelimme kuohuttavasti totuutta», julkaisemme pää-äänenkannattajan 12. numerossa *kaikki* tätä asiaa koskevat otteet KK:n kirjeestä. Tehköön lukija itse johtopäätökset.

5. Ilmoituksen tekijät kirjoittavat »asian salaamisesta poliisilta». Mutta he unohtavat sanoa Teille, että me emme maininneet lehdissä, mikä järjestöllinen asema näillä kolmella likvidaattorilla on puolueessa, ja että Dan ja Martov itse julkaisivat »Golos Sotsial-Demokratian» 19.—20. numerossa paitsi heidän nimiään myös toistenkin likvidaattorien nimet. Me voimme vastata tähän vain Plehanovin sanoin, että puolueen likvidaattoreita »uhkaa» ainoastaan se, että he saavat »kunniamerkin kaulaansa».

6. Ilmoituksen tekijät kirjoittavat bolshevikkienkin kieläytyvän menemästä KK:hon.* Mutta he unohtavat tahallaan sanoa Teille, ettei kysymys ole siitä, kuka haluaa tai ei halua mennä KK:hon, vaan siitä, kuka pitää KK:ta ja puoluetta tarpeettomana ja vahingollisena.

7. Ilmoituksen tekijät valittavat, että heidän artikkelinsa on hylätty. Kaikilla näillä valituksilla on kuitenkin vain

* Tässä ilmoituksen tekijät kirjoittavat kuohuksissaan, että »artikkelin lukijoille ei kerrota myöskään sitä, että Puolan sosialidemokraatit eivät ole tähän mennessä kyenneet löytämään ketään, joka suostuisi edustamaan heitä KK:ssa». Ja heille riittää vielä erikoista rohkeutta alleviivata nämä sanat. Tämä on yhtä *halpamainen valhe* kuin ilmoituksen muutkin väitteet. Samoin kuin Puolan sosialidemokraateilla oli ennen KK:n kokousta edustajansa KK:ssa, niin myös nyt, kokouksen jälkeen, heillä on edustaja, joka odottaa tiedotusta, milloin hänen on matkustettava KK:n istuntoon. Puolalainen KK:n jäsen sai kuitenkin jo viikko sitten kollegaltaan Moskovasta kirjeen, josta seuraa, että hänen pitää odottaa, sillä KK ei voi vielä kokoontua.

yksi tarkoitus: luoda keinotekoisesti maaperä »Golos Sotsial-Demokratian» olemassaololle. Sitä silmälläpitäen ilmoituksen tekijät *boikotoivat* »Diskussionnyi Listokia», jossa heidän artikkelinsa voitaisiin painattaa esteettömästi. He yrittävät tietoisesti tyrehdyttää puolueen tämänkin julkaisun, jonka tarkoituksena on tehdä tarpeettomiksi ryhmäkuntien lehdet ja antaa puolueen kaikille virtauksille mahdollisuus esittää vapaasti mielipiteensä niissä tapauksissa, jolloin niiden katsomukset eriävät pää-äänenkannattajan katsomuksista. Ehdotimme esimerkiksi tov. Martovin »Oikealla tiellä» artikkelin julkaisemista joko pää-äänenkannattajassa toimituksen *huomautuksella varustettuna* (koska artikkeli sotii KK:n päätöksiä vastaan) tahi »Diskussionnyi Listokissa». Edellistä vaihtoehtoa sanottiin »*santarmin*» liittämiseksi artikkelin mukaan ja jälkimmäistä »karkotukseksi». Ja meille julistettiin aivan kirjaimelleen näin: »nyt me aloitamme teitä vastaan sotatoimet.»

8. Ilmoituksen tekijät valittavat, että me julkaisimme konferenssia käsittelevän artikkelin, joka muka »vääristelee kokonaan KK:n kokouksen tästä kysymyksestä tekemiä päätöksiä». Tämä valitus merkitsee seuraavaa: puheena oleva artikkeli on *täysin solidaarinen* konferenssia koskevan *KK:n kirjeen kanssa*¹⁷⁶, mutta konferenssia koskeva likvidaattoruudenvastainen KK:n kirje ei miellytä ääriolikvidaatordi Dania. Artikkelin on kirjoittanut sama toveri, joka kirjoitti KK:n kirjeen. KK:n kirjeen taas tov. Martov *allekirjoitti*. Se *hyväksyttiin yksimielisesti*. Lähettäessään kirjeen kirjoittajalle hänen korrehtuurivedoksensa tov. Martov kirjoitti: »*minulla ei ole mitään huomautettavaa* konferenssia koskevan kirjeenne tekstin johdosta.» Mutta nyt, ennen kuin likvidaattorien kukko on ehtinyt kolmesti laulaa, L. Martov kiiruhtaa (yhdessä Danin kanssa) kieltäytymään kirjeestä, *jonka on itse hyväksynyt*. Danin kirjoittamassa ja myös Martovin allekirjoittamassa ... päivätyssä ilmoituksessa on paljastettu naiivisti, mistä todellisuudessa johtuu golosilaisten tyytymättömyys konferenssia koskevaan KK:n kirjeeseen ja samaa aihetta käsittelevään artikkeliimme: KK:n kokous kun nähkääs päätti rakentaa sovinnon puolueen ja »n.s. likvidaattoruuden» välille ja »luoda umpeen kuilun», joka erottaa heitä ja puoluetta. Mutta pää-äänenkannattaja ai tee sitä. Tunnustamme: teemme juuri päinvastoin. Yksi seia vain kummastuttaa: miksi artikkelien hylkäämistä va-

littavat ilmoituksen tekijät *itse hylkäsivät* »Golos Sotsial-Demokratassa» myös tov. Martovin allekirjoittaman artikkelin, t.s. konferenssia koskevan »KK:n kirjeen»? Miksi he eivät julkaisseet sitä *täydellisesti eivätkä osittaisestikaan?* Luultavasti siksi, että KK:n kirje »vääristelee kokonaan KK:n päätöksiä».

9. Ilmoituksen tekijöillä riittää rohkeutta kääntyä Teidän, *Keskuskomitean* Ulkomaisen Toimikunnan, puoleen vaatien »tyydytystä» siitä mielipahasta, jota kolmen praktikkolikvidaattonin paljastaminen on heille tuottanut. He ilmeisesti uskovat, että Te olisitte suostuvaisia unohtamaan sen, kuinka hävyttömästi heidän aatekumppaninsa Mihail, Roman ja Juri ovat pilkanneet puoluettamme. He ilmeisesti uskovat Teidän aikovan *salata puolueelta* sen puolueenvastaisen salaliiton, jonka me olemme paljastaneet ja *jonka KK:n jäsen Venäjältä kirjoittamassaan kirjeessä pyysi Teitä saattamaan julkisuuteen*. Jätämme tietysti Teidän vastattavaksenne asian vaatimalla tavalla niille, jotka ovat näin loukanneet puoluemiehen kunniaanne. Me puolestamme uskomme, ettei ole olemassa sellaista puolueen laitosta, joka rohkenisi vähimmässäkään määrin ja missään muodossa, välillisestikään, olla solidaarinen Romanien, Jurien, Mihailien ja heidän kumppaneidensa kanssa. Sellaiset henkilöt ja laitokset olisi saatettava *viipymättä ja julkisesti* häpeäpaaluun koko puolueen nimissä. Ja me *tulemme järkähtämättömästi noudattamaan tätä linjaa* puolueemme pää-äänenkannattajassa, johon meidät on määrätty KK:n kokouksen tahdosta. Sama tulee jokaisen osaksi, joka sitoo kohtalonsa puolueen hajotajiin, *olkoon hän kuka hyvänsä*.

10. Ilmoituksensa lopussa sen tekijät uhkailevat Teitä, että ellette menettele heidän tahtonsa mukaan, he ryhtyvät penkomaan KK:n kokouksen likvidoimia juttuja. Ja he lupaa Teille tehdä sen vastoin KK:n päätöstä. Tämä uhkaus ei olekaan enää tavallista fraktioneller Dreck*, kuten Latvian sosialidemokratian edustaja sanoi KK:n kokouksessa puhuessaan siitä, kuinka golosilaiset vatvovat noita juttuja likaisen ryhmäkuntapelin jatkamiseksi: se on jo suoranaista KKUT:n *kiristämistä* ryhmäkunnan taholta. Ja toverit, me annamme tietysti Teidän itsenne tehdä arvonne mukaisesti selvän *ryhmäkuntalaista lokaa levittäivistä kiristäjistä*.

* — ryhmäkuntalaista sontaa. *Tolm.*

Me kuitenkin kieltäydymme onkimasta kaikkia väärennyksiä, tosiasioiden vääristelyjä ja ilmeisiä valheita, joita Martov ja Dan ovat kasanneet meitä vastaan ilmoituksiinsa, valituksiinsa ja vastalauseisiinsa. Toverit, Te kykenette epäilemättä itse saamaan selvän kaikesta tuosta ryhmäkuntalaisesta loasta, joskaan emme epäile, että se herättää Teissä yhtä luonnollista inhoa kuin meissäkin. Mutta lopuksi haluaisimme kohdistaa huomionne kahteen seikkaan.

Ensiksikin. Muistutamme, että golosilaisten nykyinen KK:n hajottamisyritys *ei ole ensimmäinen*. Kesällä 1908, kun KK:n bolshevikkijäsenet olivat pidätettyinä, golosilaiset tekivät jo yhden sellaisen uljaan yrityksen, joka paljastettiin KK:n kokouksessa (elokuussa 1908). Golosilaiset esittivät silloin tovereille bundilaisille kehotuksen yhtyä salaliittoon KK:n hajottamiseksi. Mutta Bundin KK:n jäsen (tov. E.) tiedotti siitä vastikään vankilasta vapautuneelle KK:n bolshevikkijäsenelle (tov. G.), ja salaliittolaisten hanke epäonnistui. Meillä on nytkin tallella Bundin KK:n jäsenen kirje, jossa hän kirjoittaa, että golosilaisten johtomiehet kiistävät sinänsä KK:n »Existenzrecht» (olemassaolo-oikeuden) ja ehdottavat jonkinlaisen tiedotustoimiston perustamista sen tilalle.¹⁷⁷ Muutkin Bundiin kuuluvat toverit vahvistivat joulukuun (1908) konferenssissa todeksi sen, että golosilaiset KK:n jäsenet olivat kehottaneet tuolla tavoin Bundin KK:ta kavaltamaan puolueen (ks. konferenssin pöytäkirjoja). Kun asetatte tämän rinnalle tovereiden menshevikkien Aleksei Moskovskin ja G. V. Plehanovin taannoiset paljastukset sekä sen tosiasian, ettei »Golos Sotsial-Demokrata» ole esiintynyt kertaakaan likvidaattoreita vastaan, vaan päinvastoin aina puolustaa heitä ja vaatii nyt tunnustamaan heidät puolueen kanssa tasavertaiseksi osapuoleksi ja jopa ottaa suojelukseensa Romanin, Mihailin ja Jurin, niin saatte melko selvän kuvan niistä pitkällisistä, väsymättömistä, sisukkaisista, mitä moninlaisimmista käärmeellisistä hankkeista, joiden avulla likvidaattorit pyrkivät tavoitteeseensa — puolueen hajottamiseen. Ja samalla jopa sokeakin näkee, että itse likvidaattoruusvirtaus on vaarallinen ja että sitä vastaan pitää ehdottomasti taistella erittäin tarmokkaasti. Kaiken tämän perusteella olemme sitä mieltä, että nyt on aika julkaista myös Bundin KK:n jäsenen tov. E:n kirje ja yleensä *kaikki tosiasiat*, joilla on yhteyttä puolueen likvidointiyrityksiin.

Toiseksi. Kaksi golosilaista — kanssamme pää-äänenkannattajassa työskentelevää virkaveljeä — kirjoittaa Teille, että »minimaalinen kunnioitus puoluetta kohtaan velvoitaisi» meidät »luopumaan vastuullisista puolueviroistamme», mutta me olemme sitä mieltä, että tavallisen poliittisen säädyllisyyden ja minimaalisen itsekunnioituksen pitäisi pakottaa heidät luopumaan siitä valheellisesta asenteesta, jonka he ovat omaksuneet puolueessa ja pää-äänenkannattajassa puolustaessaan samanaikaisesti likvidaattoreita. Sivumennen sanoen, erotukseksi heistä me emme ole lainkaan taipuvaisia selittämään pahoja aikomuksia heidän persoonallisesta luonteestaan johtuviksi. Valhe, kiristysluontoiset uhkaukset ja heidän kaikki muut avunsa eivät johdu heidän pahasta tahdostaan, vaan heidän valheellisesta asenteestaan, joka pakottaa heidät joka askelella keksimään valheita. Es ist der Fluch der bösen Tat, dass sie immer Böses muss gebären.* Ja heidän kunnottoman tekonsa kirous on nimenomaan siinä, että he toimivat samanaikaisesti sekä puolueen lehdessä että puolueen likvidointiin pyrkivässä lehdessä, minkä vuoksi ottavat suorittaakseen ristiriitaisen tehtävän: kannattaa puoluetta ja vastustaa puoluetta. Tämän johdosta heillä ei ole senkään vertaa »rohkeutta» kuin Romaneilla, Jureilla ja Mihaileilla. Tuo heidän asenteensa on ristiriidassa tavallisen poliittisen säädyllisyyden ja minimaalisen itsekunnioituksen kanssa. Se aiheuttaakin sellaista valheellista asennoitumista, synnyttää sitä — jos niin voidaan sanoa — *omalaatuista azefilaisuuden*¹⁷⁸ maaperää likvidatorisille tavoitteille, joka sysää heitä parhaasta tahdostaan huolimatta kaikkein kunnottomimpiin tekoihin.

Pää-äänenkannattajan toimituksen jäsenet

A. War

G. Zinovjev

N. Lenin

Huhtikuun 5 pnä 1910.

* — Se pahan työn on kirousta, että sen aina täytyy pahaa synnyttää. (Schiller, »Wallenstein»-trilogia, »Piccolomini», V näytös, ensimmäinen kohtaus.)
Toim.

P. S. Toistaiseksi lähetämme kyseisen ilmoituksen jäljennöksen viipymättä vain KK:n Venäjän-kollegiolle, »kansallisille» KK:ille ja puoluelehdillemme.

*Kirjotettu Pariisissa
(paikalliskirje)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksesta
otetun monisteen mukaan*

194

L. B. KAMENEVILLE

6. IV 10.

Hyvä K.! Sain (*lopultakin!* — aioin *sadatella* vakavasti) kirjeenne. On myöhäistä lähettää pikasanomaa tai sähköttä.

»Kiirehdimme» liikaa, Te kirjoitatte. En tiedä...* Olisiko Dania ja Kump. tosiaan voitu julkaista? Ja mitä vielä... odottamista. Mutta suotta ette »kiirehtinyt» kirjoittamaan meille heti paikalla pravdalaisten likvidaattorien »muodollisista epäilyksistä». Vedos lähetettiin Teille 10 päivää sitten: jos olisitte kiirehtinyt vastaamaan *heti*, että se ja se on Teille epäselvää, niin *viikko* sitten Teillä olisi jo ollut Venäjältä saapuneiden kirjeiden täydelliset jäljennökset. Nyt pää-äänenkannattaja, joka ilmestyi eilen myöhään illalla, julkaisee lisää otteita kirjeistä.¹⁷⁹

Onko eroamisenne »Pravdasta» meidän kannaltamme välttämätöntä?¹⁸⁰ Olette miltei päättänyt, että on, ja taaskin »kiirehtinyt» kirjoittamaan jouduttuanne *ensimmäisen* kerran selkkaukseen Trotskin kanssa.

Minä henkilökohtaisesti en ajattele, että »Pravdasta» eroamisenne olisi [meidän kannaltamme] välttämätöntä *niin kauan kuin* »Pravda» [pylsyy näin värittömänä. Luettuani ... [Teidän] kirjoituksenne »Pravdan» 11. numerosta arvelin ([Ja] Grigori sanoi myös): tämä on vaaratonta, väritöntä, [tyhjämpäiväistä], sisällyksetöntä...

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussisällön ja erillisten säilyneiden kirjainten perusteella. *Toim.*

Mihin politiikkamme *nyt* tähtää juuri tällä hetkellä? *Puolueen* ydinjoukon luomiseen ei trotskilaisten ja Kumppp. matalahenkisten *fraasien*, vaan plehanovilaisten ja bolshevikkien *todellisen* aatteellisen lähentymisen pohjalta. En tiedä, *onnistummeko* siinä. Ellemme onnistu, palaamme Bolshevistiin Keskukseen. Jos onnistumme, otamme kohtalaisen edistysaskeleen.

Kirjoitamme Venäjän KK:lle (vaatien Makaria kutsumaansa koolle menshevikkilurjuksia odottelematta) Danin (ja Martovin) *karkottamisesta* pää-äänenkannattajasta, Igorin karkottamisesta KKUT:stä ja plehanovilaisten nimittämisestä heidän tilalleen. Plehanovilaiset julkaisivat... »Golos S.-D.»... [numerossa] ([saatte sen varmaankin] lähipäivinä¹⁸¹).

...[53] golosilaisten puolesta, ... vastaan ... 10 ... Plehanovilaisia kannatti 11, mutta kysymys ei ole niinkään määrästä kuin siitä, että *hajaannus on alkanut*. Alku aina hankalaa.

Menshevikit julkaisevat *lähipäivinä* Martynovin vastauksen Plehanoville ja luultavasti vastauksen pää-äänenkannattajalle. Vaikka Plehanov *haluaakin* varata itselleen mahdollisuuden »palata» golosilaisten tykö, siitä ei toistaiseksi taida kuitenkaan tulla mitään.

Teidän eroamisenne »Pravdasta» — mikäli se on väistämätöntä — on mielestäni pohjustettava hyvin huolellisesti (kirjoittakaa artikkeli likvidaattoruutta ja »Golosia» vastaan, hylätköön Trotski sen!), jotta voimme ilmoittaa pää-äänenkannattajalle ja *laatia* päätösehdotuksen pää-äänenkannattajan alaisen yleistajuisen lehden julkaisemisesta. Joko tämä tahi takaisin

Wienin ryhmä ei sano mitään.

Olen tyytymätön selostuksen tilaan. Muistuttaminen ei merkitse »nykimistä». *Lähetäkää alku*. Kokonaan 1/V mennessä — se on myöhäistä.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Lähetetty Pariisista Wieniin

Julkaistu ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

195

PUOLAN SOSIALIDEMOKRATIAN PÄÄHALLITUKSELLE

Hyvät toverit! Eilinen mielipiteidenvaihto valtuutettujen kanssa koko puoluetta edustavassa laitoksessa* osoitti meille, että edustajanne horjuvat, kun on ryhdyttävä taistelemaan päättäväisesti puolueen säilyttämisen puolesta ja vastustamaan likvidaattoreita, ja lähtevät »sovittelun» tielle, mikä objektiivisesti palvelee *vain* likvidaattoreita.

Horjunta näin tärkeänä puolue-elämän murroshetkenä koituu varman vakaumuksemme mukaan vain puolueemme vihollisten hyödyksi.

Meidän on pakko ajaa puoluekantaista linjaamme *ilman* Teidän edustajianne tai ehkä *vastoin* heidän tahtoaankin. Ilmoitamme tästä Teille nyt heti muutamain sanoin. Seikka-peräisen selityksen annamme Teille aivan lähipäivinä, luultavimmin lehdessä.

Toivottavasti käsitätte, minkä vuoksi käännyimme ensimmäiseksi nimenomaan Teidän puoleenne, sen järjestön puoleen, jonka kanssa olemme niin läheisiä aatteellis-poliittisesti.

Toveritervehdyksin

pää-äänenkannattajan toimituksen

bolshevikkijäsenet: *Lenin*

Grigori

10/IV 10.

Kirjoitettu Pariisissa

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan G. J. Zinovjevin
kirjoittaman ja V. I. Leninin
allekirjoittaman tekstin mukaan*

196

A. I. LJUBIMOVILLE

Tov. Markille

Huhtik. 10 pnä 1910.

Arvoisa toveri! Eilinen neuvottelukokous sai meidät lopullisesti vakuuttuneiksi siitä, mitä emme juuri epäilleet

* Puhe on todennäköisesti KKUT:n istunnosta. *Toim.*

ennen sitäkään, nimittäin että Te ette lainkaan edusta bolshevistista virtausta, jota olette edustavinnanne KKUT:ssä.

Koska pidämme täydellä syyllä itseämme bolshevistisen suuntauksen edustajina Venäjällä olevien aateveljiemme kirjeiden ja ulkomaisten bolshevikkien politiikkaa koskevien tietojen perusteella, ilmoitamme, että Teidän horjuntanne politiikassa, se että haluatte sietää KKUT:ssä likvidaattoria ja puolueenvastaisen salaliiton jäsentä Igoria, salata hänen toimintansa puolueen yhdistymisen estämiseksi¹⁸² (sen sijaan, että paljastaisitte Igorin, vaatisitte kategorisesti KK:ta erottamaan hänet ja ryhtyisitte päättäväisesti vastustamaan likvidaattoreita ja puoltamaan bolshevikkien ja *puoluemies*-menshevikkien liittoutumista, mikä yksin voisi enää *mahdollisesti* pelastaa yhdistymisasian), tämä menettelyenne kokonaisuudessaan saa meidät uskomaan, että olette tahtoen tai tahtomattanne pelinappula likvidaattoreiden käsissä.

Me pidätämme itsellemme oikeuden saattaa ilmoituksemme bolshevikkien ja tarpeen vaatiessa myös koko puolueen ja lehdistön tietoon.

Pää-äänenkannattajan bolshevikkijäsenet: *Lenin**

*Kirjoitettu Pariisissa
(paikalliskirje)*

Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

197

A. I. LJUBIMOVILLE

Tov. Markille

Arvoisa toveri!

Peruutamme kirjeemme ja pahoittelemme, että olemme epäoikeudenmukaisesti syyttäneet Teitä likvidaattoruuden tukemisesta KKUT:ssä.**

10/IV 10.

*Lenin****

*Kirjoitettu Pariisissa
(paikalliskirje)*

Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan G. J. Zinovjeovin
kirjoittaman ja V. I. Leninin
allekirjoittaman tekstin mukaan

* Kirjeen on allekirjoittanut myös G. J. Zinovjev. *Toim.*

** Ks. edellistä kirjettä. *Toim.*

*** Kirjeen on allekirjoittanut myös G. J. Zinovjev. *Toim.*

198

C. HUYSMANSILLE

6. VI 10.

Hyvä toveril!

Oheisena seuraa kaksi vappumielenosoitusta koskevaa julistetta, jotka puolueemme on julkaissut — toisen ulkomailla, toisen Venäjällä maanlaisessa kirjapainossa painettuna. Yrittän hankkia Teille lisää tällaisia julkaisuja, mikä muuten on hyvin vaikeaa puolueemme aseman huomioon ottaen.

Mitä puolueemme ehdotuksiin, päätöslauselmiin ja selostukseen tulee, minun on suureksi mielipahakseni saatettava tietoonne, ettei puolueemme Keskuskomitea ole vielä muotoillut päätöslauselmia ja ettei selostus ole vielä valmis, niin valitettavaa kuin se onkin.¹⁸³

Hyvä toveri, ottakaa vastaan ystävällinen tervehdykseni.

N. Lenin

Lähetetty Pariisista Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoltuksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

199

C. HUYSMANSILLE

15. VI 10.

Hyvä toveril! Olen kovin pahoillani, etten voi ryhtyä etsimään Teitä varten Tiflisin ja Münchenin juttujen asiakirjoja enkä niitä koskevia tietoja.¹⁸⁴ Mutta saatuani kirjeenne annoin sen oitis eräälle toverille, joka mahdollisesti kykenee hankkimaan asiakirjat tai tarvitsemanne tiedot. Olen varma,

että hän tekee kaiken voitavansa, vaikka sitä onkin hyvin vaikea tehdä torstaihin tai perjantaihin mennessä.

Hyvä toveri, ottakaa vastaan
veljellinen tervehdykseni

N. Lenin

Lähetetty Pariisista Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehdessä
4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta

200

D. M. KOTLJARENKOLLE

Henkilökohtaisesti toveri *Kotljarenkolle*.

1. 8. 10.

I. Hyvä toveri! Olkaa ystävällinen ja tilatkaa meille seuraavat kirjat toimitusta varten:

1) Kansanvapauden ryhmän selostus Valtakunnanduuman 3. istuntokauden ajalta. (Kirjakauppa Pravo, Pietari, tai V. A. Harlamov, 7. Potjomkinskaja, Pietari, käännyttävä näiden puoleen.) Hinta 50 kop.

2) N. G. Tshernyshevskin muistolle. Annenskin, Antonovitshin, Tugan-Baranovskin y.m. esitelmät ja puheet. Hinta 50 kop. (Obshtshestvennaja Polza, Pietari, Nevski, 40, as. 43.)

II. Edelleen. Menettelitte selostuksen suhteen *hyvin* varomattomasti, kun ette lähettänyt kirjattuna. Jätin täällä postiin Rappoportin osoitteen. Mutta se ei riitä. Lähettäkää *viipymättä* anomus *Pornicin* Administration des postes pyytään lähettäjänä postittamaan paketin Rappoportille ja pankkaa mukaan postikortti, jossa on osoitteenne vastausta varten.

III. »*Yhteiskunnallisesta liikkeestä*» — Britman on kuumenna tuonut sen ja jättänyt ekspeditions minua varten. Ellei, niin tiedustelen Grigorilta, ja kysykää Tekin *tilaisuuden tullen* häneltä.

IV. Kööpenhaminan kongressin *vieraista* en osaa sanoa mitään.¹⁸⁵ Lehterille on kai tavallisesti päästetty vapaasti. Ottakaa *y k s i* lehtinen KKUT:lle lähettämästäni paketista (ristiside seuraa oheisena) — siellä on painettu lehtinen, jossa on paikallisen järjestelykomitean puheenjohtajan osoite¹⁸⁶: häneltä onkin tiedusteltava, mikäli halutaan saada etukäteen tietää *tarkasti*.

V. Panen mukaan kirjeen KKUT:lle.* Pyydän toimittamaan sen perille nopeasti.

VI. Entä kuinka on selostuksen laita? Pyydän hartaasti, hyvin hartaasti *j o u d u t t a m a a n* julkaisemista.

Puristan kättänne. Teidän *N. Lenin*

Läheletty Pornicista (Ranska)
Partisiin

Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

201

A. I. LJUBIMOVILLE

Hyvä M.!

Olkaa ystävällinen ja lähettäkää oheinen kirje pikapostissa Pjatnitsalle.

Sain kirjeen KKUT:n sihteeriltä, joka ilmoittaa Schwarzin sanojen perusteella, että Huysmans on kieltänyt 4 sivua pitemmät selostukset. Olkaa hyvä ja ilmoittakaa tuolle sihteerille, että hän voi ottaa suoran yhteyden Huysmansiin, mikäli haluaa. Minä tiedän vain sen, että *me itse painatamme* selostuksen; kuka voi kieltää meitä tekemästä siitä laajaa? Selostuksen pitää vain olla valmis *viimeistään kongressiin mennessä*, ja *me itse* jaamme sen *edustajille*. Olen tiennyt jo kauan, että selostus on julkaistava 3 kielellä, mutta kun ei ole rahaa. Kuinkas sitten, »kielletäänkö» julkaiseminen yhdellä kielellä?

Liitän oheen pankin kirjeen, jossa pankki ilmoittaa minulle tiliaseman ja *vaatii minulta* (kuten aina) kirjallista vastausta, joka allekirjoituksellani vahvistettuna todistaa minun tunnustavan nämä tilit oikeiksi. Liitän mukaan kirjal-

* Kirje ei ole säilynyt. *Toim*

lisen vastaukseni*, t.s. allekirjoittamani lomakkeen (jonka olen päivännyt *4:nnele* elokuuta: tämä NB: älkää lähettäkö ennemmin). Tarkastakaa tilit ja, jos ne pitävät paikkansa, lähettäkää kirjeeni.

Puristan kättänne. Terveisiä O. A:lle

Teidän *Lenin*

P. S. Kööpenhamina-asiasta lähetin eilen kirjeen KKUT:lle pyytäen tiedottamaan Bundin KK:lle ja latvialaisille. Oletko ottanut huomioon Kööpenhaminan matkakulut? Matka tulee kuulemma maksamaan 250—300 frs edustajaa kohti, joita on enintään n. 8. Liikeneekö Teiltä tähän *75 tuhanesta?*

Exp. par. VI. Oulianoff. R. Mon Désir. V. les Roses.
*Pornic.***

Kirjoitettu elokuun 2 pnä 1910
Lähetetty Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

202

M. V. KOBEZKYLLE

Elok. 8 pnä (u.l.) 1910.

Arvoisa toveri!

Sallikaa minun esittää Teille pieni henkilökohtainen pyyntö. Haluaisin Kööpenhaminan kongressia hyväkseni käyttäen lueskella Kööpenhaminan kirjastossa. Olisin Teille hyvin kiitollinen, jos ilmoittaisitte minulle:

1) Onko Kööpenhaminan kirjasto (kansallis- tai yliopiston kirjasto) syyskuussa auki koko ajan (en tiedä, kumpi on parempi; tarvitsen Tanskan maataloutta valaisevaa aineistoa).

2) Kuinka paljon Kööpenhaminassa maksaa kalustettu

* Pantu 2 kirjekuoreen, jolssa on painettu osoite Comptoir National j.n.e.

** Lähettäjäen osoite on kirjoitettu kirjekuoreen. *Toim.*

huone viikossa ja kuukaudessa ja voisitteko *työtänne keskeyttämättä* auttaa minua hankkimaan huoneen.

Osoitteeni elokuun 23 päivään saakka

Mr. Wl. Oulianoff.
Rue Mon Désir. Villa les Roses.
Pornic (Loire — Inférieure).
France.

Suokaa anteeksi, että vaivaan Teitä. Kiitän jo edeltäpäin ja puristan kättänne.

N. Lenin

*Läheletty Kööpenhaminaan
Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

203

M. V. KOBENZKYLLE

Arvoisa toveri!

Olen hyvin kiitollinen tiedoista ja ystävällisestä avuntarjouksestanne. Ellei Teille tuota vaivaa, vuokratkaa minulle vaatimaton, huokea, pieni huone *26 päivästä*.

Tulen Kööpenhaminaan 26:s aamulla (toimikunnan kokous). Koetan käväistä Teillä heti aamulla (en tiedä, milloin juna saapuu: matkustan luultavasti Hamburgin — Korsörin kautta). Ellette ole kotona, jättäkää emännälle kirje minua varten (für Herrn Ulianoff). Tarvitsen huoneen viikko- tai kuukausimaksulla riippuen siitä, mikä on Kööpenhaminassa yleisempää.

Viivyn Kööpenhaminassa kymmenisen päivää elokuun 26:nnesta, sitten *ehkä* teen viikon matkan yksityisasiassa¹⁸⁷, sen jälkeen palaan taas Kööpenhaminaan. Sen vuoksi minulle sopisi paremmin huokea huone kuukaudeksi (koska Te maksatte 12 kr asuessanne pitkään, niin minun on todennäköisesti annettava sellaisesta huoneesta 15—18 kr). Älkää vai-

vatko itseänne, *ellei Teillä ole aikaa*, ehdin hakea itsekin elokuun 26—27 päivänä, sillä toimikunnan kokous vie vain aamupäivän.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1910 elokuun 12
ja 23 päivän välisenä aikana*

*Lähetetty Pornicista (Ranska)
Kööpenhaminaan*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

204

M. F. ANDREJEVALLE

14. VIII 10.

Hyvä M. F.!

Kiiruhdan ilmoittamaan, että olen saanut lopultakin vastauksen Trian selostuksen kohdalta. Toimituksen sihteeri kirjoittaa, että »Trian selostuksesta on äänestetty, se on käännetty ja miltei jo ladottukin, se julkaistaan liitteenä» (s.o. puolueen yleisen selostuksen liitteenä). Kaikki kävi siis hyvin.¹⁸⁸

Minulle ei kuulu mitään uutta. Lähden 23. VIII Kööpenhaminaan. Mitä uutta teille kuuluu? Mitä antoi se kansanpaljouden kerääntyminen yhteen, jonka johdosta kirjoititte, että »talo on täynnä vieraita»?

Puristan lujasti kättänne. Nadja myös. Terveisiä A. M:lle ja kaikille caprilaisille.

Teidän V. U.

*Lähetetty Pornicista (Ranska)
Caprin saarelle (Italia)*

*Julkaistu ensi kerran 1958 »Teatr»
aikakauslehdessä 4. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

SAKSAN SOSIALIDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN HALLITUKSELLE

Kööpenhamina, syyskuun* 2 pnä 1910.

Arvoisat toverit!

»Vorwärts» on julkaissut elokuun 28 päivän numerossaan Venäjän puolueessa vallitsevaa asiaintilaa käsittelevän nimettömän, ennen kuulumattoman skandaalimaisen artikkelin.¹⁸⁹ Juuri silloin kun on meneillään kansainvälinen kongressi, jossa kaikkien pyrkimyksenä on säilyttää sosialistien yhtenäisyys, käsitellä mahdollisimman hienovaraisesti eri maiden puolueiden sisäisiä kiistoja, mikäli mahdollista välttää sekaantumista näihin kiistoihin ja tehdä kaikissa maissa tunnetuksi sosialidemokratian voimaa, ylevyyttä ja moraalista arvovaltaa, juuri samaan aikaan ilmestyy Saksan puolueen pää-äänenkannattajassa yhtäkkiä ilman mitään syytä, ilman mitään näkyväistä tarvetta artikkeli, jossa hyökätään tavattoman kiivaasti Venäjän sosialidemokratiaa vastaan. Mainitussa artikkelissa arvostellaan häikäilemättömästi Venäjän sosialidemokraattista liikettä kokonaisuudessaan; artikkelissa pyritään kuvaamaan tavattoman synkin värein ulkomaailmalle Venäjän sosialidemokratian lamatilaa, voimattomuutta ja hajaannusta. Edelleen siinä arvostellaan ankarasti ja parjataan poikkeuksetta kaikkia puolueessa olevia ryhmiä ja suuntauksia alhaalta ylös asti ja lopuksi hyökätään karkeasti puolueen virallisia keskustelimiä — Keskuskomiteaa ja pää-äänenkannattajaa — vastaan, syytetään niitä ryhmäkuntaisesta yksipuolisuudesta j.n.e.; näiden keskustelinten erinäisiä jäseniäkin on solvattu ennen kuulumattomalla tavalla.

Tällainen Saksan puolueen pää-äänenkannattajassa julkaistu artikkeli, jonka anonyymi kirjoittaja on pyrkinyt vain tyydyttämään jonkin mitättömän henkilökohtaisen loukkauksen aiheuttamaa kostonhaluaan, vahingoittaa Venäjän sosialidemokraattisen liikkeen etuja; se on vertaansa hakevaa kansainvälisen solidaarisuuden ja veljeyden loukkaamista Venäjän sosialidemokratian suhteen. Ja kun Venäjän

* Alkuperäiskappaleessa on virhe: »elokuun». *Toim.*

puolue, jolla on lukuisia ja tunnettuja kynäilijöitä, on useita vuosia varonut käsittelemästä sisäisiä asioitaan Saksan puoluelehdistön palstoilla, niin se on johtunut vain siitä, ettei se pidä ulkomaista lehdistöä kiistojensa ratkaisulle sopivana taistelulenttänä. Venäjän sosialidemokraattisen puolueen yhtenäisyyden aikaansaaminen on ja on oleva kaikkien Venäjällä toimivien tovereiden ja ennen kaikkea puolueen keskustelinten vaikein ja tärkein tehtävä. On selvää, että yhtenäisyyden säilyttämisen nimessä on vältettävä kaikkea, mikä haittaa sisäisten erimielisyyksien selvittämistä. Kenenkään ei tietenkään pidä vastustaa Venäjän puolue-elämän kysymysten kiihkotonta, objektiivista valaisemista. Mutta me vastustamme jyrkästi mainitussa artikkelissa olevaa liikkeen, puolueen ja sen keskustelinten ilkeämielistä, pikkumaista ja petollista arvostelua, sitäkin suuremmalla syyllä, että artikkelissaan kaikkietietävänä puolueelle syrjäisenä henkilönä esiintyvä anonyymi kirjoittaja on esitetty pää-äänenkannattaja »Vorwärtsin» kirjeenvaihtajana, mikä antaa tälle artikkelille virallisen toimitusartikkelin leiman.

Venäjän Sosialidemokraattisen
työväenpuolueen pää-äänenkannattajan
»Sotsial-Demokratin» edustajat

G. Plehanov

A. Warski

Keskuskomitean edustaja, Kansainvälisen
Sosialistisen Toimiston jäsen

N. Lenin (Vl. Uljanov)

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan A. Warskin kirjoittaman
ja V. I. Leninin allekirjoittaman
tekstin mukaan
Käännös saksasta*

16. IX 10.

Arvoisa toveri! Viivyn täällä 25. IX 10 saakka. Aion saapua Kööpenhaminaan aamulla 26. IX 10 (maanantaina) ja tahtoisin viipyä siellä niin vähän aikaa kuin suinkin.

Mikäli kannattaa järjestää julkinen tai puolueen jäsenille tarkoitettu esitelmätilaisuus Kööpenhaminan kongressista, niin olkaa hyvä ja järjestäkää se heti maanantaina (tietenkin illalla, sillä arkena sitä ei voida pitää päivällä).* Siinä tapauksessa matkustaisin tiistaina, sillä minun on aika palata Pariisiin, minun täytyy pitää nyt kiirettä. Olkaa hyvä ja ottakaa selvää, voinko yöpyä huoneessani 27 päivän aamuun asti. Ellen voi, palautan avaimet milloin ja minne käskette (otin avaimet mukaani). Sivumennen sanoen: jätin sinne pöydälle erään kirjan (toimintakertomukset ja selostuksen Kööpenhaminan kongressille ranskan kielellä, kansikossa). Jos entinen vuokralainen muuttaa huoneeseensa aamulla 26. IX, pyytäisin Teitä käväisemään siellä ja ottamaan tuon kirjan, jotta voisin saada sen Teiltä.

Osoitteeni: Herrn Wl. Ulianoff. Adr. Frk. W. Berg. 17. I. Kaptensgatan. 17. I. Stockholm. Kirjoittakaa minulle pari sanaa, kun olette ottanut selvän esitelmäkysymyksestä ja ratkaissut sen.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Lähetetty Kööpenhaminaan

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

207

I. P. POKROVSKILLE

Arvoisa toveri!

Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston sihteeri C. Huysmans pyytää lähettämään »Commission interparlementaireen»** yhtyneiden duuman sosialidemokraattijäsenten luettelon ja muistuttaa, että on suoritettava 15 fr vuosimaksu jäseneltä. Olkaa hyvä ja ottakaa yhteys häneen. Lähettäkää hänelle duumaryhmän sihteerin osoite.

Kirjoitin Teille jo pari viikkoa sitten, mutta ei sanaakaan vastaukseksi. Ikävää, hyvin ikävää.

*Kirjoitettu lokakuun 5 pnä 1910
Lähetetty Pariisista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatio)*

* V. I. Lenin piti esitelmänsä Kööpenhaminassa syyskuun 26 pnä 1910.
Toim.

** — »Parlamenttienväliseen komissioon». *Toim.*

208

C. HUYSMANSILLE

17. X 10.

Hyvä toveri Huysmans!

Olen tiedottanut puolueemme Keskuskomitean rahastonhoitajalle, että on suoritettava jäsenmaksut. Toivottavasti suoritamme ne piakkoin. Keskuskomitean sihteeri tai KK:n toimikunnan rahastonhoitaja ilmoittaa Teille siitä.

Mitä tulee parlamenttienväliseen komissioon kuu luvien duumaedustajien jäsenmaksuihin, kirjoitan heille ja pyydän uudelleen sosialidemokraattisen duumaryhmän sihteerä ilmoittamaan Teille osoitteensa.

Teitä kunnioittaen *N. Lenin**Lähetetty Pariisista Brysseliin*

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» alkakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan Käännös ranskasta

209

C. HUYSMANSILLE

6. XI 10.

Hyvä toveri Huysmans!

Muuan ystäväni, toveri Petrov, käy tapaamassa Teitä huomispäivänä tai ylihuomenna. Olkaa ystävällinen ja antakaa hänelle yksi kappale kunkin puolueen selostusta Kööpenhaminan kongressille. Venäjän sosialistien on erittäin vaikea hankkia näitä selostuksia. Juuri sen vuoksi meidän on perin tärkeää »käyttää hyväksemme» yksityishenkilöiden mat-

koja toimittaksemme selostuksia muutamia kappaleita Venäjälle.

Hyvä toveri, ottakaa vastaan
veljellinen tervehdykseni

N. Lenin

Lähetetty Pariisista Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964*

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta*

210

PÄÄ-ÄÄNENKANNATTAJAN TOIMITUSKUNNAN KOKOUKSEN TOVERI PUHEENJOHTAJALLE¹⁹⁰

Arvoisa toveri!

Koska poistuin tänään kokouksesta, katson velvollisuudekseni selittää kaikenlaisten puoluehenkisten (ja kvasi-puoluehenkisten) tulkintojen ja väärintulkintojen varalta, mitä tekoni merkitsi. Pidän paitsi oikeutenani myös velvollisuutenani kieltäytyä osallistumasta n.s. »keskusteluun», jonka varjolla toimituksen likvidatorinen osa vetää esiin pahimpien puolueenvastaisten ainesten pahimmat juorut. Kun Martov esimerkiksi viittaa siihen, että otzovistit ovat osa puolueesta ja samalla toistaa kovaäänisesti otzovistien emigranttipiirien huligaanimaaisimpien ainesten juorun, että tov. Viktorin juttu on kuitattu tai painettu villaisella *lahjonnan voimalla*¹⁹¹, ja samalla vaatii suojelemaan heitä, Martovia ja Dania, moisilta »osalla puoluetta» heränneiltä epäilyksiltä, niin jokainen käsittää, ettei kysymys ole muusta kuin siitä, että *likvidaattorit* pyrkivät otzovistien harjoittamalta kiristykseltä »*suojautumisen*» varjolla *auttamaan* pahimman laatuaisia otzovistien juonia.

Pitäen arvoani alentavana osallistua »keskusteluun», jossa puhutaan tuollaisia asioita, ilmoitan, että aion vatedeskin lähteä pois kokouksista moisen »väittelyn» viritessä.

Toveriterveisin *N. Lenin*

7. XI 10.

*Kirjottettu Pariisissa
(paikalliskirje)*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

211

V. D. BONTSH-BRUJEVITSHILLE

Hyvä V. D.! Sain tänään lisää tietoja uudesta kirjallista lapsukaisesta¹⁹², mutta Teiltä ei ihmeekseni kuulu mitään. Mitä se merkitsee? Olen kovin huolissani lapsukaisen kohtalosta. Sieltä kirjoittavat esimerkiksi pelkäävänsä, että lähetetty on vanhentunut. Se huolettaa minua tavattomasti. Vaadin mitä jyrkimmin kaiken lähetetyn julkaisemista (»riippumattomista syistä» johtuvin korjauksin, mikäli ne ovat tarpeen). Sehän on periaatekysymys, suuntakysymys. Meillä ei ole vielä tietoja tästä kysymyksestä, luotamme Teihin, mutta Te pysytte vaiti. Se on sietämätöntä. Meidän on saatava vähintään pari kertaa viikossa Teiltä vaikka lyhyt viesti yhteyden ylläpitämiseksi ja tunteaksemme olevamme lähellä hanketta. Lisäksi vielä »tyytymättömätkin» kirjoittelevat (sain tänään eräältä tyytymättömältä pitkän kirjeen: varmaan arvaatte, keneltä). Sen vuoksi pyydän hartaasti: kirjoittakaa, kirjoittakaa useammin ja seikkaperäisemmin. Paljon terveisiä V. M:lle.

Teidän *Starik*

*Kirjoitettu marraskuun 8 p:nä 1910
Lähetetty Pariisista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatic)*

V. D. BONTSH-BRUJEVITSHILLE

Hyvä V. D.! Kirjoitin Teille äskettäin.* Kirjoitan tänään vielä, sillä olen saanut hyvin huolestuttavia tietoja, jotka tuntuvat puhuvan joistain eripuraisuuksista teillä. En käsitä, mistä eripuraisuudet johtuvat. En ymmärrä, mistä on kysymys.¹⁹³ Eihän meitä saa jättää tällä tavoin epätietoisuuteen, sitten kaikki valittavat meidän jarruttavan asiaa. Minkä vuoksi samoin ajattelevat eivät voisi tehdä lehdessä työtä yhdessä, kun kerran ollaan samaa mieltä pääasiassa, siitä ettei saa olla hajuakaan herroista Potresoveista ja muista »Nasha Zarjan»¹⁹⁴ hylkiöistä. Siitähän ollaan samaa mieltä. Ilmoitamme kirjeellisesti jo tänään mielipiteemme kolmannen ottamisesta (sehän oli suoranainen ehto, että kolmas paikka kuuluu meille).¹⁹⁵ Saatan tämän tietoonne väärrien tulkintojen välttämiseksi. Kolmannella on kolmannes ratkaisuvallasta — onko se paljon? Oletteko vastaan? Toivottavasti ette. Tahtoisin hartaasti asian järjestyvän ilman hankauksia. On jo aika, korkea aika käydä pikemmin käsiksi sekä sanoma- että aikakauslehteen. Aikakauslehden osalta emme pyydä paljoo: hankkikaa meille pääsihteeri ja julkaisupyyntö tai pari.¹⁹⁶ Onko sen järjestäminen niin kovin vaikeaa? Odotan siis viestejä.

Toivottavasti asia tyytymättömien kohdalta nyt järjesty. Eihän ole mitään riidan aihetta.

*Kirjoitettu marraskuun 10 p:nä 1910
Lähetetty Pariisista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perilustraatio)*

N. G. POLETAJEVILLE

Hyvä kollega! Lähetimme tänään useita kirjoituksia: 1) jälkikirjoituksen Muromtsev-artikkeliin (tapaukseen emme voi olla vastaamatta, emme edes nyt), 2) bolshevikien ja menshevikien lähentymisen syistä ja merkityksestä (otsikon

* Ks. edellistä kirjettä. *Toim.*

voi muuttaa), 3) poliittisista erimielisyyksistä työväenliikkeessä*, 4) lokakuulaisista, 5) käsityöläisten edustajakokous ja työläiset, 6) ammattiyhdistysvirtaus.

Olkaa hyvä ja koettakaa sijoittaa sekä vastatkaa nopeasti.

Olkaa hyvä ja luovuttakaa toimittajallemme** nopeasti, kiireesti. Kirjoittakaa, onko kaikista hankauksista tehty loppu.

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu joulukuun 4 pnä 1910
Lähetetty Pariisista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatio)*

214

VSDTP:n KK:n ULKOMAISELLE TOIMIKUNNALLE

KKUT:lle

5. XII 10.

Arvoisat toverit!

Yksi sosialidemokraattisen duumaryhmän jäsenistä*** on ilmoittanut meille kategorisesti, ettei lehteä voi ryhtyä julkaisemaan ilman toista tuhatta.¹⁹⁷ Sen vuoksi vaadimme tiukasti lähettämään *viipymättä* toisen tuhannen.

*N. Lenin*****

Kirjoitettu Pariisissa

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

215

V. D. BONTSH-BRUJEVITSHILLE

Hyvä V. D.! Sain Teiltä kerran kirjeen, mutta valitettavasti en voinut saada siitä käsitystä meitä kiinnostavasta rahälähetyksestä. Olen kuullut Teidän olevan hyvin tyyty-

* Ks. V. I. Lenin, »Erimielisyydet Euroopan työväenliikkeessä» (Teokset, 16. osa, ss. 347—352). *Toim.*

** V. D. Bontsh-Brujevitshille. *Toim.*

*** Kysymyksessä on N. G. Poletajev. *Toim.*

**** Kirjeen on allekirjoittanut myös G. J. Zinovjev. *Toim.*

mätön johonkin. Mihin? Kuinka? Miksi? Onko asia järjestynyt? En tiedä mitään. Se on tavattoman, tavattoman murheellista. Kuitenkin on kiirehdittävä *aivan erikoisessti*, sillä vihamieliset ainekset hyökkäävät selustasta käsin. Olemme tehneet täällä kaiken minkä olemme vielä voineet tehdä hankkiaksemme puuttuvan. Löytyi muuan hyväntekijä. Lähetämme. Olkaa hyvä ja pitäkää huoli siitä, ettemme jäisi vaille tietoja. Pitäähän teidän tiedottaa vaikka kerran viikossa saamistanne lähetyksistä y.m. y.m. Nyt kuuluu jotain huhuja tyytymättömyydestä eikä mitään muuta. Jotkut yrittävät kai tehdä eroa likvidaattoruuden ja likvidaattorien välillä. Johan on sofistiikka! Kumpakaan ei tarvita. No niin, kyllä te itse annatte vastaiskun. Terveisiä V. M:lle. Vaimoni pyytää sanomaan teille terveisiä.

Starik

Kirjoitettu joulukuun 9 p:nä 1910
Lähetetty Pariisista Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatto)

216

»SOTSIAL-DEMOKRAT» LEHDEN TOIMITUKSELLE¹⁹⁸

Kehotan:

- 1) julkaisemaan heti pää-äänenkannattajassa tämän kirjeen käännöksen (mahdollisesti vähäisin lyhennyksin);
- 2) esittämään omissa nimissämme kuljetustyöläisten, laivanrakennustyöläisten, kivääri-, patruuna-, tykki-, varusteellisuuden y.m. työläisten *ammattiyhdistyksille* (sekä *ammattiyhdistysten puuttuessa työläisryhmille*) pyynnön, että ne lähettäisivät pää-äänenkannattajalle kirjoituksiaan, tietoja, *kuvauksia aikaisemmista lakoista* y.m.;
- 3) julkaisemaan *heti* lyhyesti mielipiteemme, (α) että kysymykseen voi tulla ei erillinen »sotaa estävä» teko (ehkäisy), vaan *proletaarijoukkojen* vallankumouksellinen rynnistys yleensä, ja (β) että Venäjän nykytilanteessa annamme suurimman merkityksen *vuoden 1905* lakkojen kulun ja ehtojen selvittämiseksi.

Kirjoitettu joulukuun 17 p:nä 1910
Pariisissa

Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan